

Voorbeeld PTA EC BB en KB

EC/K/6 Overheid en bestuur							
1. periode	2. De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit overzicht toepassen in een gegeven casus.	3. inhoud (onderwijsprogramma)	4. toetsvorm	5. weging in %		6. herkansing j/n	7. wijze van herkansing
				BB	KB		
Lj 4	1. Economische functie van de overheid	<ul style="list-style-type: none"> de collectieve sector is het domein waarin de productie en de consumptie van de overheid plaatsvindt. het parlement is het wetgevend en controlerend orgaan voor de voorbereidende en uitvoerende overheid (rijksbegroting, miljoenennota). de collectieve sector is onder te verdelen in: <ul style="list-style-type: none"> de overheidssector (rijksoverheid en lagere overheden) waarbij inbegrepen de gesubsidieerde sectoren; de sector sociale zekerheid. (N.B. Deze definities plegen in de loop van de tijd te veranderen. Er kan verwezen worden naar definities van het CBS en/of CPB.). in formele zin is de overheid de werkgever van de ambtenaren; daarnaast heeft de overheid een belangrijke invloed in de gesubsidieerde sectoren zoals gezondheidszorg, onderwijs, welzijnswerk enzovoort. 	<p>1a. Schriftelijk, MC vragen</p> <p>1b. Moodboard over de economische functie van de overheid</p>	10	15	j	Schriftelijk, MC vragen
				10	5	n	

		<ul style="list-style-type: none"> • onderscheid tussen collectieve sector en particuliere sector; • voorbeelden van aanvullende, corrigerende en voorwaardenscheppende activiteiten: deelname in of eigenaar van bedrijven, wetgeving en sancties, subsidies en heffingen, infrastructuur, politie, onderwijs, bestedingen in de particuliere sector; • de verhouding tussen actieven en niet-actieven (N.B. Het gaat hierbij niet om ingewikkelde berekeningen, maar bijvoorbeeld om interpretaties van wijzigingen); • de vrijheid voor consumenten en producenten in de Nederlandse economie binnen de door de overheid gestelde randvoorwaarden zoals de wetgeving voor de productaansprakelijkheid, de kwaliteit van de verkochte goederen, de hoogte van de prijzen, het bestemmingsplan van een bepaald gebied en het bevorderen van de concurrentie. 					
Lj 4	2. Financiële functie van de overheid, indirecte belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • BTW als consumentenbelasting die door de leverancier wordt afgedragen; eenvoudige berekeningen met BTW • accijns als belasting waarmee de overheid het consumentengedrag kan beïnvloeden; • producten waarop accijns geheven wordt • met behulp van verstrekte gegevens kunnen bepalen welk aandeel accijns uitmaakt van de prijs van producten waarop accijns geheven wordt. • met behulp van tabellen de motorrijtuigenbelasting kunnen bepalen voor voertuigen die gebruikmaken van benzine, diesel en lpg. 	2a. Schriftelijk, MC vragen	10	15	j	Schriftelijk, MC vragen
			2b. Werkstuk over indirecte belasting	10	5	n	

Lj 4	3. Financiële functie van de overheid, directe belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • een vereenvoudigd loonstrookje kunnen lezen; • loonheffing: loonbelasting en premie volksverzekeringen; • loonheffing die de werkgever inhoudt op het loon van de werknemer; • ondernemers en zelfstandige beroepsbeoefenaren die inkomstenbelasting afdragen over hun winst. • de motorrijtuigenbelasting als voorbeeld van een houderschapsbelasting; 	3a. Schriftelijk MC vragen	10	15	j	Schriftelijk MC vragen
			3b. Presentatie (ppt) over directe belasting	10	5	n	
Lj 4	4. Financiële functie van de overheid, gemeentelijke belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • het recht van gemeenten om zelfstandig een aantal belastingen te heffen en de tarieven daarvan vast te stellen; • de onroerende zaakbelasting, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing. 02.06: • de kandidaat heeft een globaal inzicht in de taken van de departementen; • aan de hand van eenvoudige overzichten, gebaseerd op de miljoenennota, dient de kandidaat inzicht te tonen in de naar uitgaven vastgestelde rangorde van de departementen. 	4a. Schriftelijk MC vragen	10	15	j	Schriftelijk MC vragen
			b. Verslag/presentatie van een interview met een ambtenaar over gemeentelijke belastingen	10	5	n	
Lj 4	5. Sociale functie van de overheid	<ul style="list-style-type: none"> • het doel van het sociale zekerheidsstelsel: <ul style="list-style-type: none"> ○ bestaanszekerheid verschaffen; ○ inkomenshervdeling; • aan de hand van gegeven informatie over een of meer sociale wet(ten) vragen/ beantwoorden of opdrachten maken over bijvoorbeeld de financiering, het nut, de doelgroep, de verstrekking, de uitkering; 	5a. Schriftelijk, MC vragen	10	15	n	Schriftelijk MC vragen
			5b. Moodboard over de sociale functie van de overheid	10	5		

		<ul style="list-style-type: none"> • het onderscheid tussen werknemers- en volksverzekeringen; • het onderscheid tussen sociale voorzieningen en sociale verzekeringen; • de ontwikkeling van de kosten van het stelsel van sociale zekerheid: <ul style="list-style-type: none"> ○ de toename van de kosten door de vergrijzing; ○ de bezuiniging op de kosten door: minder uitkeringen, fraudebestrijding, aanscherpen van de eisen, verlaging van de uitkeringen; ○ de marktwerking waarbij de overheid het stelsel van sociale zekerheid (deels)aan de particuliere markt over laat. 				
--	--	---	--	--	--	--

